

Γνωρίζω, δεν ξεχνώ, διεκδικώ

Κανένας δεν ξεχνά, τίποτα δεν ξεχνιέται

δεν ξεχνώ

Αλφαβητάρι κατεχομένων μερών της Κύπρου

- Αμμόχωστος, Αυλώνα, Άσσια, Ακανθού, Αγκαστίνα, Απ. Αντρέας
- Βετιοδά, Βατυλή, Βασιλεία, Βουκολίδα
- Γαλάτεια, Γαλήνη, Γύψου, Γαλούσα, Γαιδουράς
- Δίκωμο, Δαυλός
- Έγκωμη, Ελιά, Επηχώ, Επτακώμη
- Ζώδεια
- Θέρμια
- Κερύνεια, Κοντέα, Κώμη Κεπήρ, Κυθραία, Καραβάς, Κορμακίτης, Καλοψίδα
- Λύση, Λάπηθος, Λευκόκωμο, Λεονάρσισα, Λιμνιά, Λιθράγκωμη
- Μόρφου, Μηλιά, Μπογάζι, Μύρτου, Μπέλλαταις, Μακρυσούκα, Μαραθόβουνος
- Νέτα, Νέο Λιβάδι
- Ξερός
- Όρκα, Ομορφίτα, Όβγορος
- Πατρική, Πιγή, Παλαϊκόθρο, Πρασιείο
- Ριζοκάρπασο
- Σίτα, Στόλλοι, Σαλαμίνα, Σπαθαρίκο
- Τράχυνας, Τρίκωμο, Ταύρου
- Φιλιά, Φλαμούδι
- Χάρτζια
- Ψυλλάτος

Α. Νικολάου, Π. Βενιζέλου, Ι. Τραγιάνκου, Ντ. Νεζιρτριν

Άγιος Μάμας

Κάστρο της Κερύνειας

Μπέλλαταις

Απόσταλος Αντρέας

Γνωρίζω, δεν ξεχνώ, διεκδικώ

Αγνοούμενος

Άφησε το σπίτι του, την οικογένειά του, πήγε στον πόλεμο να αγωνιστεί για την πατρίδα, μα όταν ο πόλεμος τέλειωσε ποτέ δεν ήρθε πίσω, ποιος ξέρει τι απέγινε... Εμείς πάντα θα τον περιμένουμε με ένα πιάτο ζεστό φαγητό στο τραπέζι.

Μάτια φοβισμένα

Μάτια μαύρα, Μάτια φοβισμένα! Πότε θα τελεώσει αυτό, Κανείς δεν ξέρει.

Κουτίνες κλειστές. Αχλαλάτοι περπατούν... Μην φοβάστε, Θα ελευθερωθούν....

Αγαπητοί φίλοι και συγγενείς, μην φοβάστε. Θα' ρθω νικητής. Στην Κύπρο τη μικρή!

Πανάγια Ταραπουλούζη

Μαριάννα Γρηγορίου

Αιχμαλώτος

(Στην κυπριακή διάλεκτο)

Είμαι που τους λλους τυχερούς, που αήκαν τον αι Τούρτζιαι.

Που ήρτεν πίσω ζωντανός μετά του ολόκληρον βασανισμόν.

Θέλω να ευκαριστήσω τον Θεό που πάντα ήταν μαζί μου, στα δύσκολα τζιει κάτω στα Άδωνα, έδωσαν τη ζωή μου.

Θέλω όμως να παρακαλέσω, ο πόλεμος να σταματήσει, με ήρτην τζιαι μονασικό η Τζήτροπς μας να ζήσσι.

Μαρία Δημητρίου

Ποιητικές δημιουργίες

ΦΑΝΤΑΡΟΣ ΤΟΥ 1974

Εσύ που πήγες για την πατρίδα, με πείσμα και θυμό, πολέμησες με την ψυχή σου, αλλά σε πήρε ο εχθρός...

Είσαι της πατρίδας παλικάρι, που της χάρισες τη ζωή, ήρωας θα είσαι πάντα, δεν θα σε ξεχάσουμε στιγμή...

Γεώργιος Δαρλάσης

Μικροστρατιώτες Ακτουλάδης

Δεν ξεχνώ

Δεκαοκτώ χρονών παιδί, τραυματίστη, λυπημένο, από τις βόμβες, τις αεροβόες που έρχονταν από εκεί, φώναζε τάρω αναγαμινένο, από την Αμμόχωστο...

Πήραν παιδά, αυκεντήρη και φύλια μακριά, στο Τριμίλι, Γάληνη, στο Φλομούδι, Βατυλή... Μο έβλεπον κι από εκεί!

Πήγαν σε φύλους, συγγενείς, ολέθηρα και κομμπαρούς, στον έδιλαγον σε μια γωνιά, σπείρσαν τους φανταρούς, το σπάρω, το σάβρο, το τάρω και το γέβε, η κρέμα όλοι μένανε με πηλγυμένους καρδάς...

Μα προσοχή! οι κόνισσες όλοι για το αγαπημένο μας νησί. Σύντομα να λευτερωθεί και η ερήνη πίσω να ζωνοθή...

Μηνίμες φανταρού... Πολέμισε στη Κερύνεια Με όπλα και μαχαίριε Μάχη που κάποιος Μας το έπιασε απ' τη χέρα

Μας πήραν παλλούς στη σκοπιά Πολλοί δεν τα κατόρθωσαν... κάποιος όμως εν, ένας απ' αυτούς έβλεπον εγώ και βήγχα τυχερός

Τότε σκέφτηκα ότι ο Θεός ήτανε μαζί μου. Σκέφτηκα πως δεν έβλαμε πια πόλεμο, πιάμα να παρήν και στο ματωμένο μας νησί να έρθο δικαιοσύνη

Ερήνη Γεωργίου

Θέλωμει ειρήνη...

Άρχισε ο πόλεμος με λίπη και θυμό οι Τούρκοι μπήκαν στην Κερύνεια και στην Αμμόχωστο. Όσο άρχισαν να τρέχουν, παναβήθωσαν παιδι, μα όταν είδαν τους φανταρούς που ήταν δυνατοί, τους έφριε η αμφισβήτα που είχαν στην ψυχή...

Πήραν παιδά, αυκεντήρη και φύλια μακριά, στο Τριμίλι, Γάληνη, στο Φλομούδι, Βατυλή... Μο έβλεπον κι από εκεί!

Πήγαν σε φύλους, συγγενείς, ολέθηρα και κομμπαρούς, στον έδιλαγον σε μια γωνιά, σπείρσαν τους φανταρούς, το σπάρω, το σάβρο, το τάρω και το γέβε, η κρέμα όλοι μένανε με πηλγυμένους καρδάς...

Μα προσοχή! οι κόνισσες όλοι για το αγαπημένο μας νησί. Σύντομα να λευτερωθεί και η ερήνη πίσω να ζωνοθή...

Μηνίμες φανταρού... Πολέμισε στη Κερύνεια Με όπλα και μαχαίριε Μάχη που κάποιος Μας το έπιασε απ' τη χέρα

Μας πήραν παλλούς στη σκοπιά Πολλοί δεν τα κατόρθωσαν... κάποιος όμως εν, ένας απ' αυτούς έβλεπον εγώ και βήγχα τυχερός

Τότε σκέφτηκα ότι ο Θεός ήτανε μαζί μου. Σκέφτηκα πως δεν έβλαμε πια πόλεμο, πιάμα να παρήν και στο ματωμένο μας νησί να έρθο δικαιοσύνη

Ερήνη Γεωργίου

Γνωρίζω, δεν ξεχνώ, διεκδικώ

Συνεντεύξεις με άτομα που έζησαν την περίοδο του 1974 (Β' μέρος)

Σήμερα έρχομαι εδώ θα ήθελα που Κύπρη τον πόλεμο του '74.
- Πως αναμύλατε;
- Ονομάζομαι Γεώργιος Λεωνίδου.
- Πότε κεννη ήρασαν τον καιρό του πολέμου το 1974;
- Ήμουσ ακριβώς 19 χρονών.
- Πού ήρασαν εκείνη την περίοδο;
- Εκείνη την περίοδο υπηρετούσα την στρατιωτική μου θητεία στο 361 τάγμα πεζικού.
- Τι ακριβώς είναι αυτό;
- Οι στρατιώτες είναι οργανωμένοι σε λόχους και τάγματα, όπως είναι οι τάξεις σε ένα σχολείο.
- Πόσοι στρατιώτες υπηρετούσαν στον δικό σας λόχο;
- Υπηρετούσαν περίπου 80 στρατιώτες.
- Πότε ακριβώς ζήσατε τον πόλεμο;
- Η θλιβερή μέρα της τουρκικής εισβολής βρήκε απροετοίμαστους. Συγκεκριμένα, μας είχε διατάξει ο διοικητής μας να πάμε σε ένα ύψωμα για να υπερασπιστούμε την πατρίδα μας από τους Τούρκους που έρχονταν.
- Πρέπει να ήταν πολύ σκληρή εμπειρία για σας.
- Πράγματι, ήταν ό,τι χειρότερο έχω ζήσει. Από τη μία, να φοβάσαι για τη ζωή σου και από την άλλη, να βλέπεις τους συναγωνιστές σου να χάνουν τη ζωή τους δίπλα σου.
- Δεν ήθελα να σας φέρω σε δύσκολη θέση να μου διηγηθείτε τόσο θλιβερά γεγονότα.
- Δεν πειράζει, εγώ ήμουσ από τους τυχερούς... Μετά από κάποιες μέρες πολέμου, μας αχμαλώτισαν οι Τούρκοι και μας μετέφεραν πολλούς αχμαλώτους με καρβάρια στα Άδωνα, μια πόλη στην Τουρκία. Εκεί μας φυλάκισαν σε άδελες συνθήκες και μας βασάνισαν για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Τότε γιατί είστε τυχερός;
- Γιατί μετά από κάποιους μήνες μας επέστρεψαν στην Κύπρο και μας ελευθέρωσαν. Οι περισσότεροι από τους συμπολεμιστές μου, δυστυχώς, είτε έχασαν τη ζωή τους στον πόλεμο, είτε μέχρι σήμερα παραμένουν αγνοούμενοι.
- Σε ευχαριστώ για τις πληροφορίες που μας δώσατε. Έχετε κάτι άλλο να πείτε πριν κλείσουμε;
- Ναι... Θα ήθελα να ευχηθώ να μην ζήσει ποτέ ξανά κανένας άνθρωπος πόλεμο και οι άνθρωποι να μάθουν να ζουν μοναχόμενοι και να λένουν τις διαφορές τους ειρηνικά.

Μαρία Δημητρίου
*Σημ: Ο κ. Γεώργιος Λεωνίδου είναι ο παππάς της Μαρίας Δημητρίου

Ραφαέλα Αγγιλιάς
*Σημ: Ο κ. Αργυρόλης Ιωσήφ είναι ο παππάς του Γεωργίου Ιωσήφ Δαρλάση

